

G VICEPRESIDÈNCIA
O I CONSELLERIA
I INNOVACIÓ,
B RECERCA I TURISME
/ AGÈNCIA TURISME
ILLES BALEARS

EL TURISME EN DADES

Informe Gener - Novembre 2016

SOSTENIBILITAT ECONÒMICA

Arribada de turistes

Despesa del turistes estrangers

Arribada de passatgers aeris

Arribada de passatgers marítims (via regular i creueristes)

Ocupació allotjament

SOSTENIBILITAT AMBIENTAL

Demanda energètica

Índex pressió humana

Expedients en construcció i habitatge turístic

SOSTENIBILITAT SOCIAL

Afiliats sector turístic

Aturats turisme < 1 any

Taxa de temporalitat

Empreses d'alta al sector turístic

Des de l'Agència de Turisme de les Illes Balears, hem tengut la voluntat de millorar els informes sobre conjuntura turística amb la finalitat de fer un resum acurat i de ràpida lectura que, mitjançant una major distribució, arribin a tot el sector turístic.

Voluntat de servei i ferma creença que les dades són imprescindibles per prendre decisions ens ha mogut a oferir-vos aquests informes periòdics que esperam es converteixin en una eina d'informació, de formació i de coneixement sobre la nostra indústria turística.

A l'informe mensual presentam tres grans àrees, el comportament de la demanda, alguns índex de sostenibilitat, i les dades de caire social. En aquest sentit, transmetem també a través de l'informe la intenció d'observar els tres indicadors que ens ha de conduir cap a un sector més sostenible, això és la sostenibilitat econòmica, la sostenibilitat mediambiental i la sostenibilitat social.

Esperam que la informació continguda en el document que vos oferim sigui de la vostra utilitat, perquè el nostre treball només té sentit si és útil al sector i si té voluntat de servei públic.

Pere Muñoz Perugorria
 Director

ARRIBADA DE TURISTES

Al novembre de 2016 el nombre total de turistes arribats, estrangers i espanyols, va ser de 243.131 persones, un **16,3%** més que l'any passat. El nombre de turistes estrangers (152.563) va augmentar en un **21,5%** i Espanya va ser el principal país emissor amb 90.569 turistes (**8,4%**).

El nombre total de turistes també va pujar al novembre a totes les Illes: Menorca (**40,7%**), Pitiüses (**15,7%**) i Mallorca (**14,9%**). El **82,7%** va visitar Mallorca, l'**11,4%** les Pitiüses i el **5,8%** Menorca.

ARRIBADA DE TURISTES		NOVEMBRE 2016							
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA/ FORMENTERA	% VAR. 16/15	
Alemanya	78.139	↓ -2,2	76.111	↓ -2,2	...	...	2.028	↓ -3,3	
Regne Unit	18.850	↑ 29,4	17.341	↑ 59,4	752	↓ 0,0	757	↓ -74,3	
Espanya (sense interilles)	90.569	↑ 8,4	59.699	↑ 3,9	12.067	↑ 29,8	18.803	↑ 12,0	
Itàlia	1.261	↓ -0,9	720	↓ -16,5	...	...	431	↑ 5,2	
Països nòrdics*	10.782	↑ 127,6	10.652	↑ 132,9	...	...	...	...	
França	3.133	↑ 16,4	2.890	↑ 14,1	...	...	243	↑ 61,1	
Suïssa	7.498	↑ 0,7	...	...	...	...	...	...	
Bèlgica	2.450	↓ -43,6	...	...	...	...	...	...	
Països Baixos	10.365	↑ 539,8	...	...	...	...	...	...	
Rússia	1.947	↑ 494,0	...	...	...	...	...	...	
Total	243.131	↑ 16,3	201.118	↑ 14,9	14.196	↑ 40,7	27.818	↑ 15,7	

*(Dinamarca, Finlàndia, Noruega i Suècia)

(...) Dada no disponible.

(...) Dada ocultada per imprecisa/baixa qualitat.

De gener a novembre de 2016, van arribar 15.220.810 turistes, el que suposa un augment del **10,8%** respecte de l'acumulat gener-novembre de 2015. En aquest mateix període, el nombre de turistes estrangers va pujar un **12%** i el de nacionals un **4,9%**.

Per altra banda, l'INE fa una publicació més general de les dades de Frontur (només amb dades de turistes estrangers). La seva nota mostra que al període gener-novembre de 2016, Illes Balears ha estat la segona comunitat autònoma en arribada de turistes estrangers, amb el **18%** del total d'arribades de turistes internacionals a Espanya.

ARRIBADA DE TURISTES		GENER-NOVEMBRE 2016							
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA/ FORMENTERA	% VAR. 16/15	
Alemanya	4.541.565	↑ 6,0	4.121.413	↑ 6,3	...	...	330.428	↑ 0,6	
Regne Unit	3.681.597	↑ 8,5	2.316.697	↑ 8,0	524.349	↑ 8,7	840.551	↑ 9,9	
Espanya (sense interilles)	2.310.215	↑ 4,9	1.159.463	↑ 1,6	513.162	↑ 17,5	637.589	↑ 2,1	
Itàlia	686.175	↑ 6,2	187.515	↓ -1,4	...	...	394.761	↑ 13,0	
Països nòrdics*	808.801	↑ 30,8	762.106	↑ 29,6	...	...	...	...	
França	623.579	↑ 15,0	407.584	↑ 7,2	...	...	147.483	↑ 33,8	
Suïssa	478.449	↑ 22,2	...	...	...	...	...	...	
Bèlgica	226.472	↑ 10,6	...	...	...	...	...	...	
Països Baixos	623.252	↑ 56,1	...	...	...	...	...	...	
Rússia	75.032	↑ 45,9	...	...	...	...	...	...	
Total	15.220.810	↑ 10,8	10.783.218	↑ 9,7	1.433.687	↑ 16,4	3.003.905	↑ 12,7	

*(Dinamarca, Finlàndia, Noruega i Suècia)

(...) Dada no disponible.

(...) Dada ocultada per imprecisa/baixa qualitat.

DESPESA DELS TURISTES ESTRANGERS

Al novembre de 2016 els turistes estrangers que han visitat Balears han tingut una despesa de 141,1 milions d'euros al novembre, un **7,7%** més que l'any passat.

DESPESA DEL TURISTES ESTRANGERS	NOVEMBRE 2016	
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15
Despesa*	141,1	↑ 7,7
Despesa mitjana diària	137,0	↑ 31,7
Pernoctacions	1.043.876	↓ -15,3
Estada mitjana	6,8	↓ -32,7

*milions d'euros

Respecte de les dades del període gener - novembre de 2016, la despesa dels turistes estrangers de Balears ha estat de 12.892 milions (€), un 10,5% més que al gener-novembre de 2015, i ha estat la 3a comunitat autònoma en despesa dels turistes estrangers, amb el 17,6% del total d'Espanya.

DESPESA DEL TURISTES ESTRANGERS	GENER-NOVEMBRE 2016	
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15
Despesa*	12.892,2	↑ 10,5
Despesa mitjana diària	136,0	↑ 5,2
Pernoctacions	94.645.041	↑ 5,9
Estada mitjana	7,3	↓ -6,2

*milions d'euros

ARRIBADA DE PASSATGERS

Via aèria

Al novembre de 2016 arribaren 466.743 passatgers, un **7,4% més** que l'any passat.

Espanya és el principal país emissor a Mallorca amb 186.569 passatgers. També és el primer a Menorca (21.735) i a Eivissa (48.453).

Per illes, el nombre total de passatgers aeris va pujar a **Mallorca (5,3%)**, **Menorca (21,0%)** i a **Eivissa (13,4%)**.

ARRIBADA DE PASSATGERS AÈRIS				NOVEMBRE 2016				
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA	% VAR. 16/15
Alemanya	88.453	↓ -0,4	88.408	↓ -0,2	0	..	45	↓ -79,6
Regne Unit	28.614	↑ 14,2	25.737	↑ 15,1	732	↑ 13,3	2.145	↑ 4,9
Espanya (sense interilles)	256.757	↑ 7,3	186.569	↑ 5,0	21.735	↑ 25,4	48.453	↑ 9,2
Itàlia	1.113	↑ 2319,6	250	↑ 706,5	0	..	863	↑ 5653,3
Països nòrdics	9.068	↑ 226,3	9.068	↑ 226,3	0	..	0	..
França	4.028	↓ -9,0	3.178	↓ -17,7	0	..	850	↑ 50,4
Suïssa	8.702	↑ 11,2	8.570	↑ 9,7	0	↓ -100,0	132	↑ 1220,0
Benelux	9.636	↑ 78,3	5.992	↑ 32,2	1	↓ -50,0	3.643	↑ 318,7
Irlanda	558	↑ 295,7	415	↑ 194,3	0	..	143	..
Austria	3.702	↓ -36,4	3.695	↓ -36,6	2	..	5	..
Total	466.743	↑ 7,4	361.956	↑ 5,3	33.056	↑ 21,0	71.731	↑ 13,4

*(Dinamarca, Finlàndia, Noruega i Suècia)

(..) Dada no disponible.

Entre gener i novembre de 2016, arribaren 17.892.844 passatgers aeris, un **11,6% més** que en 2015.

Durant aquest període han augmentat els percentatges de variació interanuals a totes les illes, pujant en totes les nacionalitats estrangeres al **còmput de les Illes Balears**.

ARRIBADA DE PASSATGERS AÈRIS				GENER-NOVEMBRE 2016				
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA	% VAR. 16/15
Alemanya	4.868.229	↑ 12,0	4.447.444	↑ 11,6	75.971	↑ 5,7	344.814	↑ 19,3
Regne Unit	4.077.266	↑ 13,5	2.630.266	↑ 14,2	533.580	↑ 10,1	913.420	↑ 13,3
Espanya (sense interilles)	4.064.440	↑ 6,2	2.362.804	↑ 4,1	575.618	↑ 10,2	1.126.018	↑ 8,8
Itàlia	719.857	↑ 15,7	188.802	↑ 9,1	102.551	↑ 1,7	428.504	↑ 23,0
Països nòrdics	826.280	↑ 20,1	797.473	↑ 20,9	20.758	↑ 15,9	16.741	↑ 57,9
França	505.534	↑ 14,0	327.732	↑ 4,9	51.452	↑ 42,3	126.350	↑ 33,0
Suïssa	606.577	↑ 10,4	506.264	↑ 9,6	12.413	↑ 28,3	87.900	↑ 12,7
Benelux	776.635	↑ 22,7	455.012	↑ 15,7	20.267	↑ 32,5	301.356	↑ 34,2
Irlanda	143.087	↑ 15,8	114.082	↑ 19,8	2.774	↑ 67,0	26.231	↓ -1,7
Austria	248.749	↑ 4,8	223.538	↑ 3,6	4.802	↑ 64,1	20.409	↑ 9,4
Total	17.892.844	↑ 11,6	12.725.787	↑ 10,8	1.547.163	↑ 11,1	3.619.894	↑ 14,7

*(Dinamarca, Finlàndia, Noruega i Suècia)

(..) Dada no disponible.

ARRIBADA DE PASSATGERS
Via marítima regular

A l'octubre de 2016 van augmentar les arribades de passatgers marítims per via regular, tant als ports d'Autoritat Portuària com als de Ports IB, un **24,1%** i **3,6%** respectivament.

Per ports, destaquen l'augment d' Alcúdia (**45,4%**) i Maó (**35,6%**).

PASSATGERS VIA REGULAR (ARRIBADES)		OCTUBRE 2016	
			% VAR. 16/15
Autoritat Portuària	Palma	28.120	↑ 9,7
	Alcúdia	13.728	↑ 45,4
	Maó	1.837	↑ 35,6
	Eivissa	94.264	↑ 22,7
	La Savina	69.285	↑ 28,9
	Total	207.234	↑ 24,1
Ports IB	Sóller	0	..
	Cala Rajada	0	..
	Colònia de Sant Jordi	0	..
	Ciutadella	9.531	↑ 3,6
	Sant Antoni de Portmany	0	..
	Total	9.531	↑ 3,6

(..) Dada no disponible.

De gener a octubre de 2016, va augmentar l'arribada de passatgers marítims per via regular en un **17,6%** als Ports IB i un **10,7%** als d'Autoritat Portuària, situant les xifres totals en 193.953 i 2.812.382 respectivament.

PASSATGERS VIA REGULAR (ARRIBADES)		GENER-OCTUBRE 2016	
			% VAR. 16/15
Autoritat Portuària	Palma	384.004	↑ 6,8
	Alcúdia	143.634	↑ 18,9
	Maó	60.949	↑ 1,2
	Eivissa	1.237.321	↑ 18,3
	La Savina	986.474	↑ 22,5
	Total	2.812.382	↑ 17,6
Ports IB	Sóller	0	..
	Cala Rajada	0	..
	Colònia de Sant Jordi	0	..
	Ciutadella	163.246	↑ 8,6
	Sant Antoni de Portmany	30.707	↑ 23,2
	Total	193.953	↑ 10,7

(..) Dada no disponible.

ARRIBADA DE PASSATGERS
Creueristes

A l'Octubre de 2016 es van comptabilitzar 157.444 creueristes de trànsit als ports d'Autoritat Portuària, el que suposa un **11,6% menys** que el mateix mes de l'any anterior. Els de base augmentaren un **59,2%** respecte a l' octubre de l'any passat. Els creueristes dels Ports IB augmentaren en un **14,9%** interanual.

CREUERISTES		OCTUBRE 2016			
		BASE (Fin)	% VAR. 16/15	TRÀNSIT	% VAR. 16/15
Autoritat Portuària	Palma	62.418	↑ 59,1	122.562	↓ -15,9
	Alcúdia	6	..	2.618	..
	Maó	20	↑ 233,3	17.492	↑ 31,0
	Eivissa	25	↑ 400,0	14.772	↓ -20,9
	La Savina	0	↓ -100,0	0	↓ -100,0
	Total	62.469	↑ 59,2	157.444	↓ -11,6
Ports IB	Sóller	..	..	..	..
	Cala Rajada	..	..	23	..
	Andratx	..	..	..	..
	Ciutadella	..	..	441	↑ 9,2
	Sant Antoni de Portmany	..	..	..	..
	Total	..	..	464	↑ 14,9

(..) Dada no disponible.

Entre gener i octubre de 2016, els ports d'Autoritat Portuària van comptabilitzar 1.262.230 creueristes de trànsit, el que suposa un **3,0% menys** que al mateix període de l'any anterior. Pel que fa a Ports IB, se'n duïen acumulats 3.595 **(-10,5%)**.

CREUERISTES		GENER-OCTUBRE 2016			
		BASE (Fin)	% VAR. 16/15	TRÀNSIT	% VAR. 16/15
Autoritat Portuària	Palma	291.281	↑ 8,2	942.740	↓ -10,4
	Alcúdia	8	↑ 300,0	5.887	↑ 331,9
	Maó	99	↑ 6,5	68.520	↑ 19,9
	Eivissa	336	↑ 49,3	243.449	↑ 28,7
	La Savina	0	↓ -100,0	1.634	↑ 7,4
	Total	291.724	↑ 8,2	1.262.230	↓ -3,0
Ports IB	Sóller	..	..	284	↓ -60,2
	Cala Rajada	..	..	29	..
	Andratx	..	..	207	..
	Ciutadella	..	..	3.075	↑ 12,7
	Sant Antoni de Portmany	..	..	..	..
	Total	..	..	3.595	↓ -10,5

(..) Dada no disponible.

OCUPACIÓ D'ALLOTJAMENTS

Illes Balears és la tercera Comunitat Autònoma amb major grau d'ocupació per places a establiments hotelers durant el mes de novembre (**50,7%**).

Al novembre, Illes Balears amb un **39,75 %** és la tercera Comunitat Autònoma en % d'ocupació sobre places en apartaments turístics, per darrera Canàries i Madrid.

Durant el penúltim mes de 2016, l'estada mitjana dels viatgers a apartaments turístics de les IB ha estat de 8,25 nits.

OCUPACIÓ PER PLACES OBERTES				NOVEMBRE 2016					
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA/ FORMENTERA	% VAR. 16/15	
Hoteleria - Places obertes estimades	27.479	↑	18,6	22.209	↑	9,2	..	2.365	..
Hoteleria - Grau d'ocupació (%)*	50,7	↑	4,5	55,7	↑	7,2	..	29,2	..
Hoteleria - Estada Mitjana	4,1	↑	4,8	4,5	↑	6,4	..	2,3	..
Apart. Tur. - Places obertes estimades	3.295	↓	-7,2	3.187	↓	-2,1	..	..	..
Apart. Tur. - Grau d'ocupació (%)*	39,8	↑	7,2	40,4	↑	6,4	..	..	..
Apart. Tur. - Estada mitjana	8,3	↑	28,7	8,3	↑	30,6	..	..	..
Turisme Rural - Places obertes estimades	2.005	↓	-5,4	1.866	↓	-0,4	..	..	..
Turisme Rural - Grau d'ocupació (%)*	29,4	↑	8,5	29,9	↑	8,6	..	..	..
Turisme Rural - Estada mitjana	3,6	↓	-0,8	3,8	↓	-3,1	..	..	..

*Punts de variació.

(..) Dada no disponible.

(...) Dada oculta per imprecisa o baixa qualitat.

De gener a novembre de 2016, el grau d'ocupació hotelera acumulat va ser, a les Illes Balears, del 79,8%, i **3,9 punts percentuals superior** al mateix període de l'any anterior.

OCUPACIÓ PER PLACES OBERTES				GENER-NOVEMBRE 2016					
	ILLES BALEARS	VAR. 16/15	MALLORCA	VAR. 16/15	MENORCA	VAR. 16/15	IBIZA/ FORMENTERA	VAR. 16/15	
Grau d'ocup. Hotelera (%)*	79,8	↑	3,9	80,2	↑	3,6	74,6	↑	2,4
Grau d'ocup. en Apart. Tur. (%)*	61,3	↑	5,8	62,4	↑	6,0	58,6	↑	3,5

*Punts de variació.

(..) Dada no disponible.

(...) Dada oculta per imprecisa o baixa qualitat.

DEMANDA ENERGÈTICA

La demanda de energia elèctrica **va augmentar**, a les Illes Balears, un **8,4%** durant el mes d' octubre de 2016. Totes les illes van enregistrar un augment a nivell individual.

DEMANDA ENERGÈTICA				OCTUBRE 2016			
ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA/ FORMENTERA	% VAR. 16/15
485.040,9	↑ 8,4	368.422,2	↑ 7,5	37.331,3	↑ 3,1	79.287,4	↑ 15,6

INDEX DE PRESSIÓ HUMANA

El valor màxim del setembre de 2016 es registrà el dia 1 amb 1.822.905 persones a tot l'arxipèlag. El valor mínim, es registrà el dia 28, amb 1.646.122 persones presents a les Illes Balears. La mitjana mensual va ser superior al mateix mes de 2015 (**3,2%**).

ÍNDIX PRESSIÓ HUMANA SETEMBRE 2016

	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15
Mitjana mensual	1.736.235	↑ 3,2
Màxim mensual	1.822.905	↑ 4,3
Mínim mensual	1.646.122	↑ 9,2

2016 Avançament, 2015 Provisionals

EXPEDIENTS DE CONSTRUCCIÓ I HABITATGE TURÍSTIC

El nombre d'expedients tramesos en construcció i vivenda de tipus turístic a les Balears ha sofert un augment al mes d' octubre del 50% respecte el mateix mes de l'any anterior.

EXPEDIENTS EN CONSTRUCCIÓ I VIVENDA TURÍSTICA				OCTUBRE 2016			
ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA/ FORMENTERA	% VAR. 16/15
30	↑ 50,0	21	↑ 50,0	2	..	7	↑ 16,7

AFILIATS SECTOR TURÍSTIC

El nombre d'afiliats **va augmentar** a les Illes Balears durant el tercer trimestre de 2016 (6,8%), situant-se en 169.148 persones.

AFILIATS SECTOR TURÍSTIC					TERCER TRIMESTRE 2016				
ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA	% VAR. 16/15	FORMENTERA	% VAR. 16/15
169.148	↑ 6,8	125.133	↑ 6,9	9.472	↑ 7,0	31.564	↑ 6,1	2.679	↑ 8,5

ATURATS TURISME <1 ANY

Els aturats del sector turístic de menys d'un any de durada, **varen disminuir**, entre juliol i setembre de 2016, un 7,8% comparant-ho amb el mateix període de l'any anterior.

ATURATS TURISME < 1 ANY		TERCER TRIMESTRE 2016	
		ILLES BALEARS	% VAR. 16/15
Total (Milers de persones)		10,6	↓ -7,8

TAXA DE TEMPORALITAT

Al tercer trimestre de 2016, la taxa de temporalitat dels treballadors del sector turístic, **va disminuir** un 3,9% de forma interanual.

TAXA DE TEMPORALITAT		TERCER TRIMESTRE 2016	
		ILLES BALEARS	% VAR. 16/15
Total (Milers de persones)		34,7	↓ -3,9

EMPRESES D'ALTA AL SECTOR TURÍSTIC

El nombre d'empreses d'alta al sector turístic a les Balears es va situar en 12.095 (**augment d'un 2,7% interanual**) al tercer trimestre de 2016.

EMPRESES D' ALTA AL SECTOR TURÍSTIC					TERCER TRIMESTRE 2016				
ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA	% VAR. 16/15	FORMENTERA	% VAR. 16/15
12.095	↑ 2,7	8.264	↑ 2,7	1.061	↑ 2,7	2.457	↑ 3,2	308	↓ -0,6

METODOLOGIA

DEMANDA TURÍSTICA

Fonts:

- Aena per a les xifres d'arribada de passatgers aeris.
- Institut d'Estudis Turístics i Conselleria d'Innovació, Recerca i Turisme a través de l'Enquesta de moviments turístics a fronteres (FRONTUR) per a les dades d'arribada de turistes, i de l'Enquesta de despesa turística (EGATUR) per a la resta de dades.
- IBESTAT per a les xifres d'arribada de passatgers marítics.

Definicions:

- Passatger aeri: persona que viatja d'una ubicació a una altra, en un aparell de locomoció aèria, sense tenir la condició de tripulant.
- Passatger marítim: qualsevol persona que realitzi un recorregut en qualsevol tipus de vaixell mercant entrat o sortit als ports, degut a qualsevol tipus de navegació (exterior o de cabotatge).
- Turista: visitant que roman almenys una nit en un allotjament col·lectiu o privat en el lloc visitat. Un visitant és una persona que es desplaça a un lloc diferent al del seu entorn habitual, per una durada inferior a dotze mesos consecutius. La finalitat principal del seu viatge no és la d'exercir una activitat remunerada en el lloc visitat, el que exclou els moviments migratoris de caràcter laboral.
- Despesa dels turistes: despesa de consum efectuat per un turista o per un tercer en nom seu durant el desplaçament i estada turística en el lloc de destinació. Des d'una perspectiva àmplia, inclou totes les despeses anteriors a la partida que siguin necessàries per preparar i realitzar el viatge, així com despeses fetes després de l'arribada que estiguin relacionades amb el viatge.
- Despesa mitjana diària dels turistes: despesa turística total dividit pel nombre de pernoctacions dels turistes.
- Pernoctacions dels turistes: cadascuna de les nits que un turista roman o està registrat en un establiment d'allotjament col·lectiu o en un allotjament turístic privat, encara que no és necessària la seva presència física.
- Estada mitjana dels turistes: coeficient resultant de dividir el nombre de pernoctacions realitzades pels turistes pel nombre de turistes.

SOCIAL

Fonts:

- IBESTAT
- Institut Nacional d'Estadística (INE)

Definicions:

- Índex de Preus de Consum (IPC): mesura estadística de l'evolució dels preus dels béns i serveis que consumeix la població resident en habitatges familiars.
- Enquesta de Població Activa (EPA): investigació contínua i de periodicitat trimestral adreçada a les famílies, realitzada per l'INE des de 1964. La seva finalitat principal és obtenir dades de la força de treball i de les seves diverses categories (ocupats, aturats), així com de la població aliena al mercat laboral (inactius). La mostra inicial és de 65.000 famílies al trimestre, quedant reduïda en la pràctica a aproximadament 60.000 famílies entrevistades de manera efectiva que equivalen a unes 180.000 persones.
- Afiliats: l'afiliació al Sistema de la Seguretat Social és obligatòria per a totes les persones incloses en el camp d'aplicació de la Seguretat Social i única per a tota la vida del treballador i per a tot el Sistema, sense perjudici de les baixes, altes i altres variacions que amb posterioritat a l'afiliació es puguin produir. És a dir, el treballador és afiliat quan comença la seva vida laboral i és donat d'alta en algun dels règims del Sistema de la Seguretat Social; si cessa en la seva activitat, serà donat de baixa però seguirà afiliat en

situació de baixa laboral. Si es reprèn la seva activitat es produirà una alta, però no haurà d'afiliar-se novament, ja que, com s'ha indicat, l'afiliació és única per a tota la vida del treballador.

INDÚSTRIA

Fonts:

- Institut Nacional d'Estadística (INE) per a les xifres d'IPH i grau d'ocupació en allotjaments de turisme rural.
- Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT), a partir de dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), per a les xifres de grau d'ocupació en establiments hotelers, grau d'ocupació en apartaments turístics. Definicions:
  - Grau d'ocupació per places: percentatge que expressa la relació entre el total de les pernoctacions i el producte de les places pels dies a què es refereixen les pernoctacions més els llits supletoris utilitzades.
  - Establiment hotelier: unitat productora de serveis d'allotjament hotelier (hotel, hotel apartament, motel, hostel, pensió, fonda, casa d'hostes) situada en un mateix emplaçament geogràfic i en la qual treballa una persona o més a compte de la mateixa empresa .
  - Establiment d'apartaments turístics: tota unitat productora que té com a activitat exclusiva o principal la d'allotjament de turistes, distribuïts en unitats moblades (apartaments, xalets, viles, bungalows ...).
  - Allotjaments de turisme rural: establiments o habitatges destinats a l'allotjament turístic mitjançant un preu, amb altres serveis complementaris o sense. Solen presentar unes característiques determinades: estar situats en el medi rural, ser edificacions amb tipologia arquitectònica pròpia de la zona o estar situats en finques que mantenen actives explotacions agropecuàries (agroturisme) i oferir un límit de places i habitacions per a l'allotjament d'hostes, a més de reunir certs requisits d'infraestructura i dotacions bàsiques. Poden adoptar la modalitat d'ús complet (contractació íntegra de l'immoble per a ús exclusiu del contractant), la modalitat d'ús compartit (contractació individualitzada d'habitacions dins del propi habitatge familiar) o ambdues modalitats.
  - A tenir en compte:
  - Grau d'ocupació per places: a partir de desembre de l'any 2014 les dades son provisionals.

AMBIENTALS

Fonts:

- Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)

Definicions:

- Indicador de pressió humana (IPH): aquest indicador mesura diàriament la càrrega demogràfica que suporta cada illa a les Illes Balears.